

**UCHWAŁA NR 253/XLVIII/21
RADY GMINY PRZYŁĘK**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Przyłęk na lata 2022-2024.

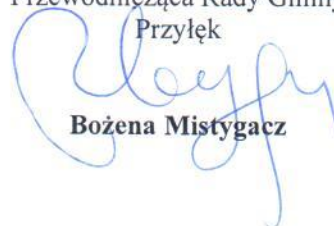
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), Rada Gminy Przyłęk uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przyłęk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Przyłęk

Bożena Mistygacz

Uzasadnienie:

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku, która nałożyła na gminę obowiązek objęcia szczególną pomocą rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Ten obowiązek realizowany jest w oparciu o 3 – letni program wspierania rodziny, zwanym dalej Programem.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodnicząca
Rady Gminy Przytyk
Bożena Misygacz

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 253/XLVIII/21

Rady Gminy Przyłęk
z dnia 28 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

Gmina Przyłęk

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZWNIE.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA	4
III. DIAGNOZA.....	4
IV. ZASOBY.....	5
V. ADRESACI.....	6
VI. ANALIZA SWOT.....	6
VII. CEL SZCZEGÓŁOWY GMINNEGO PROGRAMU.....	7
VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA.....	8
IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	8
X. MONITOROWANIE PROGRAMU.....	8
XI. PODSUMOWANIE.....	8

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 w Gminie Przyłęk opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Program służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Przyłęk w latach poprzednich.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna oraz naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego postępowanie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina, z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, w szczególności dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone. Główne problemy dezorganizujące życie rodzin to: uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcyjności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Należy ją wspierać i pomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Organizowanie i zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej jest obowiązkiem ustawowym samorządów gminnych określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Założeniem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności oraz upowszechnianie wiedzy o możliwości korzystania z wszelkich form placówek wsparcia w celu godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia w rodzinie. Zasadą nadrzędną programu jest ścisła współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie: GOPS (asystent rodziny i pracownik socjalny), szkoły, sądy, policja, stowarzyszenia, służba zdrowia, poprzez tworzenie wspólnych projektów.

Szerokie spektrum zadań stających przed asystentem rodziny, począwszy od określenia na wstępie warunków współpracy przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, wreszcie po monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu relacji pomagania, podyktowane było potrzebą wsparcia rodziny w postaci pracy socjalnej, w której pomoc materialna i finansowa leżałaby w kompetencji Ośrodka Pomocy Społecznej, natomiast asystent rodziny miałby za zadanie towarzyszyć rodzinie w organizacji i wypełnianiu przez nią codziennych obowiązków.

Zgodnie z art.176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminy to;

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie miejsc dla dzieci,

4) finansowanie:

a) (uchylony),

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);

2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);

4. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);

6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. z 2020 r. poz. 1359);

7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);

8. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.);

9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329.);

10. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA

Od 2013 roku opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku rozszerzył swoją działalność zatrudniając asystenta rodziny, którego rola polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Asystent rodziny organizuje i prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest wspieranie rodzin wychowujących dzieci zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, Gmina Przylęk współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie z powiatem pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (stan na 10.12.2021 r.)

2019			2020 r.			2021 r.		
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci
15	52	30	15	55	31	13	45	24

Źródło: GOPS Przylęk, opracowanie własne

Tabela 2. Liczba dzieci z terenu Gminy Przylęk umieszczonych w pieczy zastępczej

(stan na 10.12.2021 r.)

Lp.	Pieczy zastępcza	Liczba dzieci	W tym: liczba pełnoletnich wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej
1.	Rodziny spokrewnione	2	3
2.	Rodzinne Domy Dziecka	3	
3.	Rodzina niezawodowa	1	
4.	Zawodowa rodzina zastępcza	2	
5.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawca	1	

Źródło: PCPR Zwolen

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przylęku.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wśród 303 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 56 rodzin.

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie, następnie niepełnosprawność, długotrwała lub ciągła choroba członka rodziny, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych, wielodzietnych oraz z problemem alkoholowym.

Edukacja szkolna w gminie Przylęk realizowana jest w 4 szkołach podstawowych.

IV. ZASOBY

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku,
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,

- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w Przylęku,
- 4) Placówki oświatowe w Przylęku,
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu,
- 6) Placówka służby zdrowia w Przylęku,
- 7) Sąd i kuratorzy sądowi w Zwoleniu,
- 8) Zespół Interdyscyplinarny w Przylęku,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zwoleniu,
- 10) Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu.

V. ADRESACI

Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Przylęk, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rozwój emocjonalny i intelektualny młodego pokolenia zależy od prawidłowo spełnianej funkcji przez środowisko rodzinne. Niskie dochody rodziny, powodujące sytuacje, w których nie będzie ona w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Dodatkowymi problemami są często alkoholizm, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

VI. ANALIZA SWOT

W Programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru. Analiza powyższych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Skoordynowany i dobrze działający system pomocy społecznej zapewniający wsparcie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m. in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych. Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. Funkcjonowanie placówek oświatowych. Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy. Baza instytucji wspierających rodzinę (policja, sąd, PCPR, GOPS, PUP). Funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej	Wysoka stopa bezrobocia. Wysokie koszty utrzymania rodzin. Bariery architektoniczne i społeczne uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym udział w życiu społecznym. Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. Rozpad związków, separacja, wyjazdy za granice kraju. Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego. Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Brak mieszkań chronionych i socjalnych.

Rodziny. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego. Rozwój działań w obszarze wsparcia i pomocy rodzinie poprzez prowadzenie pracy w formie asystentury rodziny. Otwartość instytucji i podmiotów na pomoc rodzinie.	Bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin. Zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych, lokalowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Polityka państwa przyjazna rodzinom. Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez asystentów i pracowników socjalnych. Edukacja rodziców. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. Stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny.	Rosnące koszty utrzymania. Zanik więzi i tradycji rodzinnych. Zanik pozytywnych wzorców i autorytetów godnych naśladowania. Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej. Ograniczone środki finansowe na zatrudnianie asystentów rodzin. Wysoka cena szkoleń specjalistycznych. Zaniedbanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.

VII. CEL GŁÓWNY I CEL SZCZEGÓŁOWY GMINNEGO PROGRAMU

1.Cel główny: wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2.Cele szczegółowe:

1) poprawa funkcjonowania rodzin oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
1.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole.	GOPS, Urząd Gminy, szkoły	2022-2024
2.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	Urząd Gminy	2022-2024
3.	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny.	GOPS, Sąd Rodzinny	2022-2024
4.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych.	GOPS, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	2022-2024

2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Rozwój i wzbogacenie programów profilaktycznych i edukacyjnych.	GOPS, Szkoły, Policja	2022-2024
2.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	GOPS, Szkoły	2022-2024
3.	Promowanie aktywnego stylu życia młodego pokolenia.	GOPS, Szkoły	2022-2024

3) zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
1.	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin.	GOPS	2022-2024
2.	Kierowanie dzieci na wypoczynek letni	GOPS, PCPR, Szkoły	2022-2024

3.	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno - pedagogiczną.	Poradnia Pedagogiczno-psychologiczna	2022-2024
4.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin niewydolnych wychowawczo	GOPS, Szkoły	2022-2024

VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Przylęk, z programów rządowych z zakresu wspierania rodziny.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przylęku. Program realizowany będzie na terenie Gminy w latach 2022-2024, będzie na bieżąco prowadzona pogłębiona diagnoza celem dostosowania działań do potrzeb rodzin dysfunkcyjnych.

X. MONITOROWANIE PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku będzie co roku przedstawiał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu, ujęte w corocznych sprawozdaniach z działalności Ośrodka.

XI. PODSUMOWANIE

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie odpowiednich warunków do poprawy jakości życia i funkcjonowania rodzin z dziećmi. Takie założenia zwiększają szansę rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które wspierałyby rodziny.

Przewodnicząca
Rady Gminy Przylęk
Bożena Mistygacz

